

62.
koncertní
sezona
2017
2018

Lidové písně
Filharmonie doma II
3. abonentní koncert
Besední dům
1 a 2|3|2018

Filharmonie
Brno Philharmonic

Pořad koncertu

LEOŠ JANÁČEK

Šumařovo dítě, balada pro orchestr | 13'

The Fiddler's Child, ballad for orchestra

houslová sóla / violin solos **Pavel Wallinger**

LUCIANO BERIO

Folk Songs (Lidové písně) | 23'

pro mezzosoprán a orchestr

for mezzo-soprano and orchestra

1. Kadeře černé / Black is the color (USA)
2. Přemítám na své pouti / I wonder as I wander (USA)
3. Měsíček vyšel nad horou / Loosin yelav (Arménie)
4. Slavíčku z lesa / Rossignolet du bois (Francie)
5. Písně žen námořníků / A la feminisca (Sicílie)
6. Nejlepší žena / La donna ideale (Itálie)
7. Tanec / Ballo (Itálie)
8. Píseň o zármutku / Motettu de tristura (Sardinie)
9. Ubožák, kdo ženu má / Malurous qu'ó uno fenno (Auvergne)
10. Přadlena / Lo fiolairé (Auvergne)
11. Ázerbájdžánská milostná / Azerbaijani love song

přestávka | 20'

ROBERT SCHUMANN

Symfonie č. 2 C dur op. 61 | 38'

Symphony No. 2 in C major, Op. 61

1. Sostenuto assai – Allegro, ma non troppo
2. Scherzo: Allegro vivace
3. Adagio espressivo
4. Allegro molto vivace

Iva Bittová mezzosoprán / mezzo-soprano

Filharmonie Brno / Brno Philharmonic

dirigent / conductor **Case Scaglione**

O skladbách

Literárním odkazem Svatopluka Čecha se **Leoš Janáček** (1854 až 1928) během svého tvůrčího života zaobíral několikrát, nejvýrazněji ve svých *Výletech páně Broučkových*. V roce 1912, během práce na prvním dílu opery, přistoupil ke kompozici symfonické básně **Šumařovo dítě** podle Čechovy stejnojmenné balady, poprvé opublikované v roce 1873 v časopise Lumír.

Čechův pochmurný příběh vypráví o chudém potulném muzikantovi, po jehož smrti zůstanou v pastoušce jen housle a dítě. Stará žena, která má z pověření rychtáře sirotka hlídat, v noci nad kolébkou spatří přízrak zemřelého šumaře, který se svou hrou na housle snaží přivábit ratolest k sobě na nebesa, kde již není hladu ani bídy. Ráno nalézá rychtář starou ženu, jak kolébá „mrtvé Jezulátko“, a po houslích zůstává prázdné místo.

Janáček naložil s námětem volně, jeho snahou bylo podpořit hudebními prostředky silný sociální podtext básně. Jednovětou skladbu vnitřně rozčlenil na tři oddíly: první líčí těžký úděl a skon šumařův, druhý jeho zjevení u dítěte, třetí pak rychtářův nálezný v kolébce. V rozboru skladby, otištěném roku 1914 v časopise *Hudební revue*, Janáček nastínil program díla a především poukázal na provázanost charakteristiky každého hudebního motivu s konkrétním nástrojem. Například čtyřhlasem viol, prostupujícím celou skladbou, je vyjádřen výraz *duše toho lidu, jenž v obecních pastouškách po našich dědinách žije svůj trpký život*, do sólových houslí je vložen *šumařův život a skon, bol a radost, přičemž zůstane v těchto sólových houslích všechna charakteristika starého šumaře. Odumírá na nich, plesá s nimi, láká své dítě za sebou a slibuje zlaté sny. (...) Několik stonů churavého dítěte lká jen oboe [hoboj]. Výrazně je v hudebním vyprávění exponována – v Čechově básni jen epizodická – postava rychtáře: *Je ho plno v obci; kam pohlédne, vše jeho vůli se podvoluje. Jestli jeho kroky měří cello s kontrabasy, bázeň před ním šíří stejným motivem basový klarinet, tvrdost jeho rozhodnutí pozauny*. Subtilně instrumentovaná spleť organicky provázaných charakteristických motivů dala vzniknout partitūře, která v porovnání s jinými Janáčkovými orchestrálními díly vyznívá nezvykle komorně.*

Premiéry *Šumařova dítěte* se měla ujmout Česká filharmonie pod Janáčkovou taktovkou v roce 1914. Z dnes již těžko zjištělných reálných důvodů, snad pro malý počet zkoušek, který neodpovídal neobvyklosti a náročnosti díla (oficiálně však kvůli „churavosti dirigujícího autora“), z tohoto provedení sešlo. Po vydání partitury si skladbu vyžádal Otakar Ostrčil, který se ji chystal provést se svým pražským Orchestrálním sdružením. To však během války přestalo fungovat, takže dílo nakonec přece jen poprvé zaznělo v podání České filharmonie,

a to 14. listopadu 1917 za Ostrčilova řízení. Janáček neskrýval své uspokojení, které záhy po premiéře vyjádřil v dopise adresovaném Ostrčilovi: *Velevážený příteli! Přicházím po napětí pražském k sobě. Postřehl jsem důležitost provedení Šumařova dítěte. Výtečným provedením pomohl jste dílu k vítězství. (...) Byl jste mi od prvního setkání sympatickým, teď Vás mám rád: vnikl jste hluboko do mojí duše, neboť hluboko v ní leželo i dílo. Nebylo snadno mu porozumět.*

Luciano Berio (1925–2003) patřil spolu s Pierrem Boulezem, Karlheinzem Stockhausenem, Györgyem Ligetím či Alfredem Schnittkem ke stěžejním osobnostem hudby druhé poloviny 20. století. Studoval skladbu na milánské konzervatoři, vzdělání si doplnil mistrovskými kurzy v americkém Tanglewoodu pod vedením Luigiho Dallapiccoly. V roce 1955 při milánském

rozhlase RAI spolu s Brunem Madernou založil Studio di fonologia musicale, kde experimentoval s interakcemi elektronických a akustických zvuků. Několikrát přednášel na Darmstadtských kursech pro Novou hudbu, od roku 1960 vyučoval skladbu ve Spojených státech na prestižních vysokých školách (Berkshire Music Centre v Tanglewoodu, Harvardova univerzita atd.). Na Boulezovo pozvání převzal vedení oddělení elektroakustiky v pařížském IRCAMu (1974–1980). V roce 1987 založil ve Florencii výzkumné a umělecké centrum Tempo reale. Na jedné straně tak čerpal z odkazu poválečné avantgardy, zajímal se o hudební experiment, na druhé straně však v duchu postmoderny pojímal hudbu v širokém spektru jako živé universum: nevzdal se spojení s hudbou minulých epoch, zajímal se o lidovou i populární hudbu, a vytvářel tak vstřícné (nikoli podbízivé) gesto vůči širšímu publiku – slovy muzikologa Miloše Haaseho: *Berio vždy usiloval o odstranění společenské izolace soudobé hudby, chtěl jí „vrátit její smysl a normální funkci“. Hledal a nacházel spojitosti mezi žánry i styly a dokázal získat pozornost posluchače a diváka jako autor, interpret, dirigent, vysokoškolský učitel i televizní moderátor.*

Za studentských let se Berio živil jako korepetitor v pěvecké třídě milánské konzervatoře, kde poznal americkou mezzosopranistku arménského původu Cathy (Catherine Anahid) Berberian, s níž se v roce 1950 oženil. Mimořádný rozsah, technické a výrazové možnosti jejího hlasu, ale také její herecké, taneční a mimické schopnosti Beria inspirovaly k dlouhé řadě skladeb a úprav, které pro ni vytvořil (mj. *Folk Songs*, *Circles*, *Sequenza III*, *Epifanie*, *Recital I for Cathy* či aranžmá písní Kurta Weilla). Jejich spolupráce pokračovala i po rozvodu v roce 1964 a trvala až do smrti Cathy (1983).

Cyklus **Folk Songs** je jakousi antologií či sbírkou jedenácti písní z různých končin světa (USA, Arménie, Francie, Sicílie, Sardinie, Ázerbájdžánu...), které Berio poznal prostřednictvím nahrávek, notových zápisů nebo přímých kontaktů s hudebníky. Skladba existuje

ve dvou verzích: v komorní (pro hlas a sedm nástrojů) z roku 1964 a orchestrální z roku 1973. Název je však poněkud zavádějící, ne všechny písně jsou totiž lidové. Například za melodií první písně na lidový text (*Black is the color*) a nápěvem i slovy druhé písně (*I wonder as I wander*), která je ve Spojených státech oblíbenou vánoční koldou, stojí jako autor John Jacob Niles (1892–1980), folkový zpěvák z Kentucky. Umělé melodie mají i italské písně na lidové texty *La donna ideale* a *Ballo*, které složil sám Berio už v roce 1947. Zajímavý příběh stojí za *Ázerbájdžánskou milostnou písní*, kterou Cathy slyšela na staré sovětské gramofonové desce a její slova zaznamenala pouze fonetickým, významově nejasným a tudíž nepřeložitelným přepisem, jehož některé pasáže se zvukově blíží ruštině. Pátrání Ivy Bittové, dnešní protagonistky *Folk Songs*, ovšem odhalilo, že se jedná o lidovou píseň proslavenou populárním pěvcem sovětské ázerbájdžánské estrády Rešidem Behbudovem (Rašid Bejbutov, 1915–1989) a že se v jeho podání do originálního textu písně skutečně dostaly ruské verše.

To, co zdánlivě nesourodý materiál stmeluje, je Beriovo důmyslné instrumentační i kompoziční mistrovství, které zachovává písním autenticitu, současně však slouží jako jejich soudobý komentář, odvíjející se v nové rytmické a harmonické interpretaci, vynalézavosti orchestrálních barev či v dokomponovaných předehrách, mezihrách a dohrách. Různorodost písní klade nemalé nároky na sólistku: vystavuje ji rychlým změnám způsobu i techniky přednesu, jak to která píseň vyžaduje, ale zároveň jí tím skýtá možnost, aby dala maximálně vyniknout svým hlasovým a výrazovým dispozicím. Přestože skladbu mají v repertoáru i slavné operní divy, zdá se, že blíží k původnímu záměru skladatele jsou pěvkyně s neakademicky živelným přístupem a vícestannými hudebními přesahy. I proto se přímo nabízelo k dnešnímu provedení *Folk Songs* pozvat Ivu Bittovou...

Robert Schumann (1810 až 1856) byl bytostným romantikem, který však neopouštěl klasické formy – neměl k tomu ani důvod. Jak napsal výstižně Franz Liszt, Schumann se *snažil o to, aby svou veskrze romantickou mysl, kolísající mezi radostí a bolem, svůj sklon k bizarnosti a fantastičnosti, který nabývá v jeho nitru často temných, ponurých tónin, uvedl*

v soulad s klasickou formou, zatímco se právě tato forma svou jasností a pravidelností jeho zvláštním náladám vymykala. (...) Dělal to, protože považoval staré měchy ještě za vhodné pro své mladé víno, protože si myslel, že je možno vyjádřit moderní stavy duše v tradičních formách, nedbaje toho, že vzešly z docela odlišného citového obsahu.

Při pohledu na Schumannovo dílo jako na celek si nelze nepovšimnout jisté tendence soustředit se v určitém období na jeden žánr. Bylo-li první desetiletí Schumannovy tvorby zaměřené na charakteristické klavírní skladby a stal-li se rok 1840 rokem písňových cyklů,

pak rok následující zahájil jeho tíhnutí k hudbě symfonické. V té době byl Schumann na vrcholu svých tvůrčích sil. Dosáhl uznání, byl vyrovnaný duševně i umělecky a nalezl i své lidské štěstí v podobě vztahu s Clarou Wieckovou, s níž v září 1841 navzdory protestům jejího otce uzavřel sňatek. V tomto ovzduší vznikla *Symfonie č. 1 B dur* zvaná *Jarní*. Na ni záhy navázala *Symfonie d moll*, která však kvůli pozdější revizi obdržela při vydání číslo čtyři. Neúspěch jejího uvedení Schumann těžce nesl, což se odrazilo na jeho zdraví. V roce 1845, kdy začal pracovat na ***Symfonii C dur***, opatřené poté číslem dvě, pocítil pravděpodobně první příznaky nervové choroby, které o několik let později vyústily v úplné duševní zhroucení. V jednom ze svých dopisů poznamenal: *Symfonii jsem psal v prosinci roku 1845 ještě napůl nemocen, připouštím, že je to v ní poznat. Až v poslední větě jsem se cítil lépe.*

Do *Symfonie č. 2 C dur* Schumann zakomponoval celou řadu citátů, odkazů a nejspíš i hudebních šifer, z časového odstupu mnohdy již těžko rozluštitelných. Hned vstupní takty introdukce (*Sostenuto assai*) jsou citátem úvodní fanfáry Haydnovy *Symfonie č. 104* a zároveň evokují Bachova chorální preludia. Pro následující *Allegro ma non troppo* je příznačný neutuchající rychlý pohyb, určený ostinátním čtyřtónovým motivem, jenž svou úderností a způsobem rozvíjení v celé první větě připomíná „osudové téma“ z Beethovenovy *Páté symfonie*. Scherzo (*Allegro vivace*), nezvykle řazené hned za sonátovou první větou, je strhující perpetuum mobile s figurativním tématem exponovaným v prvních houslích, jejichž úprk pozastavují dvě kontrastní tria; z nich zvláště druhé v sobě nezapře bachovského polyfonního ducha, což nás může vést k domněnce, že sled tónů B-A-C-H uprostřed tématu tria nemusí být náhodný. Také třídílná třetí věta (*Adagio espressivo*) je prosycena bachovskou atmosférou; její teskné hlavní téma nápadně připomíná téma Bachovy *Triové sonáty (Largo)* z *Hudební obětiny*, Schumannem uchopené jako romantická „píseň beze slov“. Dramatické finále (*Allegro molto vivace*) je vystavěno z transformovaných témat předchozích vět, mezi nimi se však (v hoboji) objeví další citát – melodie písně *Nimm sie hin denn, diese Lieder* (Vezmi s sebou tyhle písně), závěrečného čísla Beethovenova písňového cyklu *An die ferne Geliebte* (Vzdálené milé). Triumfální coda s připomenutým fanfárovým motivem z úvodu symfonie stvrzuje vítězství životní síly nad pochybnostmi a zlověstnými předtuchami. Vítězství, v případě Schumanna, dočasné...

Symfonie č. 2 C dur byla dokončena v roce 1846. Prvního provedení se dočkala v lipském Gewandhausu 5. listopadu téhož roku pod taktovkou Felixe Mendelssohna Bartholdyho.

Vítězslav Mikeš

O účinkujících

Zpěvačka, houslistka, skladatelka a herečka **Iva Bittová** (1958) vystudovala brněnskou konzervatoř. Od roku 1978 působila v Divadle na provázku (dnes Husa na provázku), kde také dostala roli Eržiky v *Baladě pro banditu*, která ji – i díky filmové adaptaci – proslavila. Po několikaleté herecké zkušenosti se však Bittová vrátila k houslím a soustředila se na dráhu hudební. *Housle se staly mým životním hnacím motorem a důležitým průvodcem mou cestou životem, říká, neboť stejně jako hra na tento úžasný nástroj vyžaduje přísný řád, tak i mé hledání a přístup k práci vyžaduje maximální píli. Má komunikace je založena na vibraci a rezonanci zvuku houslí a hlasu. Jejich souznění mne vede k dokonalosti, i když vím, že cesta k ní je nekonečná.*

Její velkou devízou je schopnost přecházení z jednoho žánru do druhého (alternativa, jazz, rock i klasická hudba, v roce 2004 účinkovala dokonce v newyorské Carnegie Hall jako Elvíra v Mozartově operě *Don Giovanni*), přičemž všude je snadno rozpoznatelný její těžko popsatelný originální projev.

Bittová spolupracovala s řadou významných českých i zahraničních osobností z různých hudebních odvětví: Pavlem Fajtem, Vladimírem Václavkem, se svou sestrou Idou Kelarovou, bratry Ebenovými, Richardem Müllerem, Jiřím Stivínem, Emilem Viklickým, Škamponým kvartetem, Vladimírem Godárem, Milošem Štědrněm, Fredem Frithem, Bobbym McFerrinem, Philem Miltonem, Davidem Mossem, formací Bang On A Can All Stars ad.

V současné době žije převážně ve Spojených státech, ale do Evropy se často vrací s nejrůznějšími projekty a na koncertní turné. Přijala nabídky účinkování v úspěšných filmových snímcích *Želary*, *Tajnosti* a v pohádce *Tři bratři*. Vydala více jak tři desítky alb a na mnoha dalších se podílela.

Na Masarykově univerzitě v Brně v roce 2015 absolvovala bakalářské studium v oboru teorie a provozovací praxe staré hudby a letos magisterské studium v oboru hudební věda.

Case Scaglione (1982) vystudoval Americkou akademii dirigování v Aspenu u Davida Zinmana. Bakalářské hodnosti dosáhl v Clevelandském hudebním ústavu, postgraduální studium absolvoval na Peabodyho institutu u Gustava Meiera. Je držitelem Dirigentské ceny udělované Hudebním festivalem a školou v Aspenu (2010) a Dirigentské ceny Sira Georga Soltiho (2011). V letech 2008–2011 vedl Orchestr Nadace debutujících hudebníků v Los Angeles a od roku 2010, kdy debutoval v Clevelandu, dirigoval významné orchestry v četných amerických městech, Evropě a Asii. Od roku 2011 působil jako asistent a posléze – z podnětu Alana Gilberta – jako pravidelně spolupracující dirigent (Associate Conductor) v Newyorské filharmonii, s níž absolvoval několik úspěšných abonentních koncertů.

Vystoupil také s orchestry v Detroitu, Dallasu, Phoenixu, Sarasotě, Baltimoru, Calgary, Winnipegu, Lucemburku, Lucernu, Lausanne, Tampere, Kristiansandu, Šanghaji, Kuang-čou, Hongkongu, s Juilliardovým orchestrem v New Yorku, Kolumbijským národním orchestrem v Bogotě či s Orchestre national d'Île de France. Spolupracoval se sólisty jako Joshua Bell, Julianna Avdějeva, Jean-Afflam Bavouzet či Khatia Buniatishvili. V sezoně 2017/2018 debutuje se Symfonickým orchestrem Oulu, Bruselskou filharmonií, Ulsterským orchestrem a Národním symfonickým orchestrem RTÉ v Dublinu, vrací se k Orchestre national d'Île de France, Symfonickému orchestru Kristiansand, k filharmoniím v Sacramentu, Řešově a Brně.

Úspěšný debut s Württemberským komorním orchestrem Heilbronn v červnu 2016 vyústil ve Scaglioneho jmenování šéfdirigentem a hudebním ředitelem tohoto tělesa s účinkem od sezony 2018/2019.

Před brněnskými filharmoniky Scaglione stanul již dvakrát – poprvé v roce 2016 v Janáčkově divadle, podruhé loni v Besedním domě. Svědkem jeho třetí spolupráce s Filharmonií Brno bude nejen moravská metropole, ale i moderní sál Národního hudebního fóra (Narodowe Forum Muzyki) ve Vratislavi, a to za týden s lehce pozměněným programem dnešního koncertu (Beria nahradí Szymanowského *Druhý houslový koncert* s Milanem Pal'ou jako sólistou).

Texty

SVATOPLUK ČECH **Šumařovo dítě**

Umřel starý šumař,
obec dědí všecko:
na kolíku housle
a v kolíbce děcko.

Pod obecní pečeť
ihned všecko vzali,
babu s okuláry
za stráž k tomu dali.

Na kolébce rudkou
psána muří noha,
avšak bezpečnější
štit je Pána Boha!

Jemu poručila
baba andělíčka,
okulár jí spadl,
uzamkla se víčka.

O půlnoci náhle
protírá si řasy:
jizba vystříbřena
měsíčními jasy.

A tam nad kolébkou
sotva očím věří –
starý šumař suchý
jako stín se šeří.

Se skřípkami v ruce
k děťátku se kloní,
pod zcuchaným smyčcem
tichá píseň zvoní:

Andílku ty sladký,
Lidunko má zlatá,
prozři, vypni ručky,
zaštěbetej: táta!

Pojdiž v lásky náruč,
nenechám tě tady,
umřelo by dítě
jako tatík – hlady!

Štvali by je v bouři
za nevlídné prahy,
mrazem srdcí lidských
uvadlo by záhy.

A kdyby tě s hlavy
do pat ozlatili,
tím by jenom duši
tobě zaplatili.

Pojď, mé drahé dítě,
poletíme vzhůru
nad nivy a lesy,
nad pozemskou chmuru.

Housle vezmu s sebou,
budu ti tam hráti,
v oblaku tě zlatém
věčně kolíbatí.

Čarokrásní snové
obklopí tvou hlavu
o hvězdičkách zlatých,
o andílků davu!

Políbil tu šumař
v ústa spící děcko,
náhle baba křížem
zažehnala všecko.

Měsíc hledí v okno,
stromy venku šumí,
stráž si nově zdřímala –
tak to baby umí!

A když přišel rychtář
po snídání krátko,
pilně kolíbala –
mrtvé Jezulátko.

Však i housle ty tam –
obec škodu měla:
na stráž vzdor pohádce
krutě zanevřela.

Však já věřím babě –
důkaz tyto řádky;
vždyť by si svět nudou
zoufal bez pohádky.

LUCIANO BERIO

Lidové písně (Folk Songs)

1. Kadeře černé (Black is the color)

Kadeře černé má můj milý
a rty má sladce růžové,
úsměv má líbezný a ruce laskavé má:
i tráva mu zkrásní pod nohama.

Miluji ho a on to ví,
miluji trávu, po níž chodí.
Až jeho na světě nebude,
život mi to ukrátí.

Kadeře černé má...

2. Přemítám na své pouti (I wonder as I wander)

Přemítám na své pouti pozemské,
jak spasitel Ježíš zahynul
za nás, obyčejné, jako ty a já,
přemítám na své pouti pozemské.

Když Maria Ježíše povila, to bylo v chlévě
mezi mudrci, sedláky, pastýři a všemi,
ale z nebes spadla hvězda zářící
a připomíná příslib od věků.

Kdyby měl Ježíš sebemenší přání,
na nebi hvězdu, ptáčka, co letí,
či božích andělů zpěv v nebesích,
splnilo by se mu, že je náš král.

3. Měsíček vyšel nad horou (Loosin yelav)

Měsíček vyšel nad horou,
vyšel nad jejím vrcholem,
a tu svou krásnou růžovou tvář
rozzářil nad krajinou.

Měsíčku drahý, krásnou máš zář
a krásnou, kulatou, růžovou tvář!

Dříve tma ležela po zemi prostřená;
měsíční záře ji vyhnala do oblak.

Měsíčku drahý...

4. Slavíčku z lesa (Rossignolet du bois)

Slavíčku z lesa,
divoký slavíčku,
nauč mě svou tajnou řeč,
nauč mě mluvit jako ty
a ukaž mi, jak správně milovat.

Jak správně milovat,
můžu ti říct hned,
za noci zpívej, o druhé ranní,
a zpívej jí: „Lásko,
je to pro tvé potěšení.“

Prý ti, má milá,
krásná jablíčka,
rudá jablíčka – renety
zrají na zahrádce.
Dovol mi, lásko,
dotknout se jich.

Ne, nedovolím ti
sahat na má jablíčka.
Nejdřív mi přines
měsíc a slunce v rukou,
pak budeš mít jablíčka
z mé zahrádky.

5. Písň žen námořníků (A la femminisca)

Bůh nám sešli dobré počasí,
můj milý pluje na moři,
stožár má zlatý, ze stříbra plachty.
Maria Panno, o pomoc prosím,
ať se mi zdravý navrátí.
A když přijde psaní,
ať v něm dvě slova stojí,
jak se ti daří, milý, na moři.

6. Nejlepší žena (La donna ideale)

Když si muž chce ženu brát,
čtyři věci musí uhlídat:
první je, komu se narodila,
druhá je, jak je vychovaná,
třetí je, jakou postavu má,
a čtvrtá je věno, co dostává.
A když to všechno ona splní,
pak ve jménu Božím, ať muž se žení.

7. Tanec (Ballo)

La la la la la...

Láska poblázní i nejmoudřejší;
čím víc kdo miluje, tím míň má rozumu,
tím větší je blázen, čím víc je zamilován.

La la la la la...

Láska nedbá škod, co napáchá.
Svémi šípy všude horkost rozsévá,
tu nezchladí ani ten největší mráz.

8. Píseň o zármutku (Motettu de tristura)

Slavičku truchlivý,
jak se mi podobáš!
Slavičku truchlivý,
zdali mě utěšíš,
když pláču nad láskou?

Slavičku truchlivý,
až budu pohřbená,
slavičku truchlivý,
tu píseň zapěj mi,
až budu pod zemí.

9. Ubožák, kdo ženu má (Malurous qu'ò uno fenno)

Ubožák, kdo ženu má,
ubozák, kdo ji nemá!
Kdo nemá, jak rád by měl,
a kdo má, jak rád by ne!
Traddera laderida rero...

Šťastná je žena,
co má muže, jakého chce!
Šťastnější ještě je ta,
co žádného nemá!
Traddera laderida rero...

10. Přadlena (Lo fiolairé)

Když jsem byla malinká,
ovečky jsem pásala.
Lirou lirou lirou...
Lirou la dir tou tou la lara.

Hůl jsem měla maličkou,
volala jsem pastýře.
Lirou lirou...

Pohlídal mi ovečky
a chtěl za to hubičku.
Lirou lirou lirou...

Nejsem děvče lakotné
a tak jsem mu dala dvě!
Lirou lirou lirou...

11. Ázerbájdžánská milostná (Azerbaijan love song) (fonetický přepis Cathy Berberian, bez překladu)

Da maesden bil de maenaes
di dilamnanai ai naninai

go shadaemae hey ma naemaes yar
go shadaemae hey ma naemaes
sen ordan chaexman boordan
tcholoxae mae dish ma naemaes yar
tcholoxae mae dish ma naemaes
kaezbe li nintché dirai nintché
lebleri gontchae derai gontchae
kaezbe linini je deri nintché
lebleri gontcha de le gontcha

na plitye korshis sva doi
ax kroo gomshoo nyaka mae shi
ax pastoi xanaem pastoi
jar doo shi ma nie patooshi

go shadaemae hey ma naemaes yar
go shadaemae hey ma naemaes
sen ordan chaexman boordan
tcholoxae mae dish ma naemaes yar
tcholoxae mae dish ma naemaes
kaezbe li nintché dirai nintché
lebleri gontchae derai gontchae

nie didj dom ik diridit
boost ni dietz stayoo zaxadit
ootch to boodit ai palam
syora die limtchésti snova papalam

překlad Pavel Drábek (1 – 10)

Zveme vás na

Julia Fischer a Julianna Avdějeva, mimořádný komorní koncert v Besedním domě 10. 3. 2018 v 19:30: **Brahms** Houslová sonáta č. 2 A dur, **Szymanowski** Mýty, tři poémy, **Šostakovič** Sonáta pro housle a klavír op. 134; Julia Fischer – housle, Julianna Avdějeva – klavír

Sólista sezony potřeťí, 4. ab. koncert cyklu Filharmonie doma II v Besedním domě 15. a 16. 3. 2018 v 19:30: **A. Berg** Komorní koncert pro housle, klavír a 13 dechových nástrojů, **Mendelssohn Bartholdy** Symfonie č. 3 „Skotská“; František Novotný – housle, Igor Ardašev – klavír, Filharmonie Brno, dirigent Jakub Klecker

Hvězdy na nebi aneb Bach, Beethoven, Bernstein, 4. ab. koncert Rodinného abonmá v Besedním domě 17. 3. 2018 v 10:30; moderátor Ondřej En.dru Havlík, Filharmonie Brno, dirigent Robert Kružík

Kevin Hays & Lionel Loueke, 5. ab. koncert cyklu Jazz and World Music v Besedním domě 19. 3. 2018 v 19:30; Kevin Hays – klavír, Lionel Loueke – kytara

Mladá krev aneb Hudba zblízka, 3. ab. koncert v Besedním domě 21. 3. 2018 v 19:30; účinkují členové Orchestrální akademie Filharmonie Brno a hosté

Prodej vstupenek

on-line: www.filharmonie-brno.cz

v předprodeji Filharmonie Brno

Besední ulice, 602 00 Brno

PO a ST 9:00–14:00 h

ÚT, ČT a PÁ 13:00–18:00 h

v předprodeji Domu pánů z Lipé

nám. Svobody 17, 602 00 Brno

PO–PÁ 8:00–20:00 h

SO, NE a svátky 10:00–16:00 h

¾ hodiny před koncertem v místě jeho konání

Prosíme posluchače, aby zaujali svá místa včas, vypnuli mobilní telefony a během koncertu nefotografovali. Po jeho začátku není vstup do sálu umožněn. Změna programu a účinkujících vyhrazena!

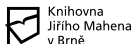
Generální partner Filharmonie Brno

Hlavní partner Filharmonie Brno

Za podporu a spolupráci děkujeme

Vydala Filharmonie Brno nákladem 550 výtisků

texty Vítězslav Mikeš

foto archiv Filharmonie Brno, není-li uvedeno jinak

produkce Printeco s.r.o.

redakční uzávěrka 2012|2018

Notový materiál pro provedení poskytlo vydavatelství

Universal Edition AG (Berio)

Filharmonie Brno, příspěvková organizace

Komenského nám. 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801

www.filharmonie-brno.cz, www.salprobrno.cz

B | R | N | O

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno.

Vybrané koncerty se konají za finanční podpory Jihomoravského kraje a Ministerstva kultury ČR.

www.filharmonie-brno.cz
www.salprobrno.cz

